

Tas Latweefchu draugs.

1842. 3 Dezbr.

49ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Peterburges. (26 Nov.) Ugguns bija 13ta Juhli ispruzzis kahdâ mahjâ tanni krohna=zeemâ Tschertanowa dsikâ Kreewu semmê. Weens prosts pulka balbeeris, Andrei Tschanow wahrdâ, darbodamees pee dschschanas, dabbuja sinnaht, ka pascha fainneeka meitina no 10 gaddeem essoht wehl namma eefschâ. Sirds gohda=wihram tuhlin eeschelohjâhs un winsch drohschâ prahâ eefschje deg gofchâ nammâ, un zihnidamees prett duhmeem un leesmahm, ar Deewa palihgu laimigi isglahbe meitinau. Augsti zeenigs Reisers, zaur Moskawas gubbernateru to dabujis sinnaht, scheinligâ prahâ likke winnu apdahwinah ar 10 rubl. f. n. un ar gohda=sihmi, kas nehajama pee kruhts un kam wirsrahts: "Zahdeem, kas zilwekus isglahbuschi!"

Za semmes=schpeju beedriba eefsch Peterburges taggad ar augsti zeeniga Reisera sinnu daschus gohda=wihrus Widsemme, kas sewischli uszihrtigi ar bakku pohschanau darbojuschees, irr apdahwinajuse ar medaktehm. Aeri wezzam zeenigam Mahlpils=draudses mahzitajam, basnizas=rahtam Ageluch dahwinaja selta medalki, kas 15 dukatus wehrtê; un tee gohda=wihri Andrei Sihman Brifmann no Burtneekem, Dahwe Muzzeneek no Alluksnes un Jahn Taube no Nihges dabbuja sudraba medalkes, kas teem pee salkas lintes janehsa pee kruhts.

Is Sprantschu semmes. Ne taht no New=schatel=pilssehtas dsihwoja semneeks, kas kahdu deenu pa treppi uskahpe us behniu, seenu nonest. Kad winsch pahr ilgi tur kawejahs un seewa ne to no winna warreja dsirdeht, kaut gan diwas reises winnu bija saukuse, tad patte uskahpe, un tur — ak tawas behdas! — sawu wihrinu atradde nomirruschu. Zits wihrischlis ne bija tai mahjâ, kas winnai buhtu warrejis palihdseht, to lihki nest semmê; tapeh; seewa lihki wehl lihds ohtraidenai tur pat astahje, kamehr weens no teem wihreem atnahje, kam jau tanni puffê tas ammat, ap lihkeem darbotees. Schis, lihki nehmis us plezzehm, taisijahs pa to wezzu treppi nokahpt semmê, bet minnamajs saluhse, wihrs ar sawu nastu nokritte pee semmes, un gauschi sadausijahs. Bet muhsu lihkis, seewai un behneem par seelu preeku, atwehre azzis, atd sihwoja pa wissam, un taggad jau aikal spirgts un wessels.

G r a h m a t a s,
fo Jahnis Ohsolinsch un winna zeenigs mahzitajs weens ohtram laiduschi par
to leelu sinnaschanu,
f à b u h s b e h r n u s a u d s e h t.

Trefcha padesmita grahmata.

Jahna pehdiga luhgfschana.

Zits ne weens, fà pats mihlajs Deews, Zums, zeenigs, schehligs mahzitajs, par to warr atmakfacht, fà mannas wainas man arween tik skaidri usrahdeet. Lai nu gan fahpeht fahp, bet man un mannam behrnam tas leeti derr. Naw tadeht man wairs fo schehlotees un prassitees, jo eet arween labbaki ar mannu dehlinu. Bet par weenu leetu man tafwehl jaapwaizajahs ar Zums. — Mans Mikkelitis tik labbi kahdu reis' bij jakull. Bet peeminnejis Zuhfu wahrdus, fà kuhleeni behrnam nederr wifs, es sawu n kad gan nezemu ihsti nokuhlis, bet taf deewsgan tam eesittis woi par ausi, woi par galwu, woi kur ween trahpijis. Bet kahdu wakkaru, ar sawu faimineezi bihbélé lassohet, palikku leelâs dohmâs, jo usgahju (Sal. sak. w. 13, 24.): "Kas sawu rihksti taupa, tas sawu dehlu eenihst, bet kas winnu mihle, tas to pahrmahza drihf"; un atkal (22, 15.): "Wlehâs puifcham lihp firdi, bet pahrmahzischanas rihkste to tahlu dsenn nohst no winna." — Zittureis es atkal lassiju (Sihrafa gr. 30, 1.) "Kas sawu behrnu mihlo, tas pee ta rihkschu netaupa, fà tas pehzgallâ par to warr preezatees," un (12 p.): "Lohzi tam faklu, famehr tas wehl jauns." — Schohs bihbeles wahrdus un wehl zittus tahdus lassijis, es nesinnaju fo darriht, fam klaufiht, woi Salamanam un Sihrakam, woi Zums. Par laimi faimineeze man usbildeja, woi es arri Zuhfu mahzibu effohet ihsti labbi fanehmis un fapratteis. Niftigi, buhs ween manna waina, jo Zuhf aplam manni nemahziseet, kas nesa-eet ar Deewa wahrdeem. Luhdsami, zeenigs, schehligs mahzitajs, par to weenu leetu pamahzeet manni wehl it skaidri, tad Zums arri wairs nebahfschohs wirfû ar saweem raksteem, bet sinnaschu wiffu, kas waijadfigs pee fwehtigas behrnu-audseschanas, un fà mans Mikkelitis lai paleek ihstajs Deewa behrns, par sawu Deewam, par gohdu Zums un par preeku

Zuhfu pateizigam Jahnam.

Zettorta padesmita grahmata.

Par pahrmahzischanas rihkstes taunumu un labbumu.

Zu gan, Jahni mihlajs, pats buhtu warrejis deewsgan labbi noprast weetu weetahm, kahdas man dohmas par kuhleneem, prohti: Ra derr leeti, un atkal, fà ne mas wifs nederr. Derr leeti, kad mas ween kull un ar fwehtu sinau; ne mas wifs nederr, kad kull bes sinnas, fà dauds darra un fà Zu laikam darrijis arri. — Kad nu Zu schahs leetas deht pee bihbeles turrees, kas man par leelu preeku, tad lai nemmam bihbeli rohka. Salamans un Sihraks mahza bahrgi, lai rihkstes un kuhleenus netaupa, un kad winnu wahrdus rapat ween lassa, tad tee dascham tehwan, kas tuhlin gattaws sawam behrnam ahdu gehreht, ihsti buhs pa prahtam.

Bet man Tew diwi leetas jafakka. — Pirma: ka Salamans un Sihrafs to ween mahza, ka no Deewa puffes behrnus nebuhs isluttinacht, bet waldicht un behrnu netikkumus, tik kà rahdahs ween, tuhlin isdeldeht ar wissu fakni. Woi tad nu Tewi, Jahni, es zittu ko mahzjis? Lahga zilweks nebuhs, kas audsehts bes zeetibas. Dhtra leeta: ka wezzas derribas raksti tulkojami pehz jaunus derribas raksteem. Tad nu Salamana un Sihrafa bahrgi wahrdi tulkojami pehz tahs mihlestibas, ar ko Jesus behrnus mihleja, un pehz teem wahrdeem, ko fwehts Pahwils raksta (Ewes. 6, 4.): "Zuhs, tehwi, netirrinajeet, nezeekaitinajeet sawus behrnus," un (Kol. 3, 21.): "Zuhs, tehwi, netirrinajeet, nezeekaitinajeet sawus behrnus, ka tee prahtà nefamiffahs." — Woi Tu redsi, Jahni, kà schie wahrdi Salamana un Sihrafa wahrduhs istulko. Tapehz tad nu to ihstu gudribu tad ween samanto, kad wissas bihbeles mahzibu faleek kohpà un pahrdohma kohpà. Pee behrnu audseschanas ta nu buhs ta ihstena gudriba: zeetiba un mihlestiba. Tapehz nu jau neleedsu, behrnus arri nokult, kad ihsti waijaga. Bet ar kuhleneem wezzaki warr apgrehkotees treijadi un darra, ko fwehts Apustuls leeds, lai nedarra. Behrnus fult par dauds jaunus. Kamehr behrns wehl naw treschà gaddà, tas ne mas naw jakult. Behrnus fult par dauds beeschi, tà ka par kuhleneem pehzak ne ko nebehda. Behrnus fult ar leelahm dufmahm, un ne ar mihlestibu. Ar to nu noteek, kà Apustuls fakka, behrnus eekaitina ween. Pehz Deewa prahta behrni un wezzaki lai zits zittam irr seet peeseeti ar to pilnibas faiti, ar mihlestibu. Bet aplama kulshana un dausishana scho fwehtu faiti fàrausta, un ak tawas behdas! fur mihlestiba wezzakus un behrnus nefaturr, bet fareebshana tohs isfchir. Tapat arri behrneem buhs mihli tizzetees wezzakeem un labbu ween no teem zerreht, kà no Deewa weerneekem. Bet lohps, weenadi fists un dausihst, jau paleek baitigs un atfahpjahs no tewis. Tà arri behrneem, kas par dauds bahrgi turreti, ne kahds labs un mihligs prahts naw us wezzakeem. Behrnu pirmajs tikkums un jo leela rohsta irr — paklausishana. Us to nu zitti wezzaki sawus behrnus ar kuhleneem ihsti gribb dsicht, fazzidami, ka bes schaggareem behrns jau nemahzisees paklausicht. Bet kas tà fakka, tee nesinn, kas irr zilweka behrns un kà ar to jadsihwo. Warr gan buht, ka daschfahrt behrns kuhleneem labbaki klausa, kà zittai rahshana, un labbaki nemmahs un mahzahs, bet ta irr sunna paklausishana. Guns arri, no teefas labbi kults, klausihst, kamehr tew wehl runga rohka. Tà behrns arri graishst, pa pilnam, paklausihst, kamehr wehl sem tehwa un mahstes rihkstes, bet pehzak, galwu pazehlis, kad to newarr wairs peewahreht, un leels palizzis, buhs nebehdneeks ween. Schaggari behrnu darra paklausigu ar bailehm, bet ne ar mihlestibu un labprahribu. Kas ar schaggareem dohma behrnam nodsiht nepaklausishanu, tas tà darra, kà zits kaschli nodfenn, ar sahlehlm smehredams ween. Gan kaschlis nosuhd, bet us eekschahm mesdamees, leelakas mainas darra. Tà behrnam ahdu gehre un dwehseli samaita. Un lai weer reds, kà tahdi gehrmanai darra. Lammadammi, kehsidami tee sawus behrnus sitt un dausa neganti, wairak, ne kà lohpu. Woi tad nu brihnums, ka paleek behrni lohpu kahrtà, kas ne ko nesinn par gohdu un mihlestibu, kas wezzakeem jadohd! Woi tad brihnums, ka behrni, leeli palikkuschli, wezzakeem atnehro ar to paschu mehru, ar lammashanu un ar kuh-

leneem! Raug' ween, ka paschi wezzaki to eemahja sawus behrnus! jo kad behrns nejhdsigs fur peedurrahs, fur krihi, tad lamma to afmini, fur peeduhrees, tad nemm wizzi un fitt semmi, fur krittis. Sinnams, ka behrns ar to eemahjajs atreebtees zilwekeem, kas tam ko darrijuschji pretti, tohs lammaht un kehshht un dauisht; sinnams ka pee tahdeem pa gallant buhs ar to laipnibu un lehnprachtibu, ar ko zits zittu lai panefs eeksch mihlestibas, ar to lehnibu, kas wischkim lai tohp sinnama Deewam.

Tad nu darbojees, Tu, Jahni mihkajs, ka Tu sawam behrnam buhtu ihstems tehws mihlestiba, pateesi krittigâ mihlestiba. Jo zitti to saw par mihlestibu, kad behrnam ne kahdas zeetibas nezusdohd, bet wiffas wakkas palauj. Ne, ar to behrni wehl wairaf paleek neganti. Es runnaju par to mihlestibu, kas labpracht dohd allaschia, bet nedohd ween, ka to, kas irr par labbu, un zittureis ne mas nedohd, kad behrns, nedabbujis, ar to mahjajs zeestees un pajeeestees lehnâ prachtâ. Es runnaju par to mihlestibu, kas arri par to nebehda, behrnam daschkahret kahdu gruhtumu uslikt, tapehz ka gruhtumu isbaudijis, zilweks dauds ko labbu eemahjajs. Tahdu mihlestibu mahjajs no ta Runga, kas arri ta darra un tapehz to pahrmahja, ko wiasch mihle. Mihlestiba ne kad naw bes zeetibas, mihlestiba arri kuldama kull, bet tad ween, kad luhgschana un pamahjischana ne ko wiss nepalihds. Winnas wahrdi us behrnu: "atfkahpees, eij, nerahnis, schodeen ne redseht tewi negribbu redseht," woi winnas nofkumschana, ar ko us behrnu fakka nobehdajusees: "wai, wai, behrnin, ka tu mannu firdi ehdi!" padarra wairaf, ne ka kuhleeni.

Bet kad jau schaggari janemm rohka, nu tad japerx no teefas, ka nemm zauri. Jo schaggari behrnam sahles, bet sahles retti ween dsere un labbu teefu. Kad ifnodeenas tahs dsertu pa drufjinu ween, tad ar tahm ta eerastohs, ka ne ko wairs nepalihdsertu. Tapat ar kuhleneem. Behrns arweenu kulte un tihri par neeku, pehz ne ko wiss nebehda par kuhleneem. Bet affas rihtstes tas peeminu, un tadeht tahs dauds ko palihds. Sinnams, ka arri pee jo zeetakas pahrmahjischanas ta jadarra, ka behrns pats manna, tehws, mahte kull ne ar leelu firdi, sadusinojuschees nikni, bet ar mihlestibu; naw tadeht behrns jalamma, ja kehsh wehl klahht.

Ka Tew nu Sawam behrnam mas ween buhtu jadohd baudiht schahs ruhktas sahles, man wehl kas buhtu Tew jamahja, bet Tu man raksti, ka Tu jau sinnoht wiffu, kas waijadhsigs pee swehtigas behrnu audseschanas, tadeht man japraffa: woi teescham ta? Urbildi us to driht

Sawam peetizzigam mahjitajam
O.

S i n n a.

Latweeschu draugam un winna pawaddenam pa nahkofchu gaddu, ja mas, waijadhsertu 500 rubli sudraba n. par drikkeschanu, papihreem, postes-zellu u. t. j. pr. — Libhs schai deenai mums jau par teem eemaksati 9 rubli f.

un wehl sohliti 14

tas buhtu tohpâ 23 rubli f.

Mihgâ, 2trâ Dezbr. 1842.

Brihw drikkht. No Widssemes Generalgubernementes pusses: Dr. C. E. Napierstj.